

DENTAL AND MEDICAL PROBLEMS

Former: Wrocławska Stomatologia

SEMIANNUAL

2003, Vol. 40, No. 1

Publisher

Official Organ Wrocław Medical University and Polish Stomatological Association

Editor-in-Chief

TOMASZ KONOPKA

Vice-Editor-in-Chief

HANNA GERBER-LESZCZYSZYN

Secretary

HALINA PANEK

International Editorial Board

MARIA BUSCEMI (Palermo, Italy), JOSÉ DURAN VON ARX (Barcelona, Spain),
UWE ECKELT (Dresden, Germany), PIERRE LAFFORGUE (Lille, France),
ALINA PURIENE (Vilnius, Lithuania), YAROSLAV ZABLOTSKY (Lviv, Ukraine)

Editorial Board

TERESA BACHANEK (Lublin), TADEUSZ CIEŚLIK (Katowice), STEFAN FLIEGER (Poznań),
MICHAŁ JELEŃ (Wrocław), URSZULA KACZMAREK (Wrocław), ZDZISŁAW KRYSIŃSKI (Poznań),
ANNA MAJEWSKA (Wrocław), STANISŁAW MAJEWSKI (Kraków), ADAM MASZTALERZ
(Wrocław), TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA (Poznań, Wrocław), LESZEK PARADOWSKI
(Wrocław), BOGUMIŁ PŁONKA (Wrocław), STANISŁAW POTOCZEK (Wrocław),
JADWIGA SADLAK-NOWICKA (Gdańsk), JACEK C. SZEPIETOWSKI (Wrocław),
STANISŁAW SZYMANIEC (Wrocław), TOMASZ TOMASZEWSKI (Lublin), GRAŻYNA WILK
(Szczecin), STEFAN WŁOCH (Poznań), JAN WNUKIEWICZ (Wrocław),
MAGDALENA WOCHNA-SOBAŃSKA (Łódź), WANDA WOJKIEWICZ-ROK (Wrocław),
ANDRZEJ WOJTOWICZ (Warszawa), DARIUSZ WOŁOWIEC (Wrocław), MAREK ZIĘTEK (Wrocław)

Technical editorship

MARIOLA ABKOWICZ, DAGMARA DROZD, MAŁGORZATA KUNIEWSKA-KAUCZ,
URSZULA MAŁDRZAK

Address of Editorial Office

Wybrzeże L. Pasteura 2, 50-367 Wrocław, Poland
tel. /fax +48 (71)784-00-32
e-mail: dmp@stom.am.wroc.pl

Punktacja: KBN – 2 pkt, Index Copernicus – 3,13 pkt

Streszczenia: www.stom.am.wroc.pl/dmp

Redakcja nie odpowiada za treść reklam

Opracowanie typograficzne i projekt okładki: Maciej Szłapka

Skład i łamanie: Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF

Druk i oprawa: VIDER, Andrzej Walczyszyn

Contents

Introduction – DARIUSZ WOŁOWIEC	7
New Members of the Editorial Board	9

Editorial

MONIQUE-MARIE ROUSSET-CARON, DARIUSZ WOŁOWIEC, CAROLINE DELFOSSE: Management of Oral Surgery in Patients with von Willebrand Disease	13
--	----

Original papers

BIAGIO VALENTINO, DIEGO LIPARI, FRANCESCO DIELI, ANGELO LEONE, ELVIRA FARINA LIPARI: Distribution of Atrial Natriuretic Factor (ANF) in Respiratory Tract and Lung Showed by Immunohistochemical and PCR Methods	17
TOMASZ KONOPKA, WACŁAW KOPEĆ: Serum Levels of Soluble Adhesion Molecules in Periodontitis ..	23
STEFFEN RICHTER, GERLINDE BRUHN, LUTZ NETUSCHIL, MICHEL BRECX, M. FEDERLIN-DUCANI, THOMAS HOFFMANN: <i>In vivo</i> Study of the Efficacy of a Mouthrinse Containing 0,1% Chlorhexidine Digluconate	29
GUILLAUME PENEL, ELODIE CAU, CAROLINE DELFOSSE, CHRISTIAN REY, PIERRE HARDOUIN, JOSEPH JEANFILS, CHRISTOPHE DELECOURT, JACQUES LEMAITRE, GÉRARD LEROY: Raman Microspectrometry Studies of Calcified Tissues and Related Biomaterials. Raman Studies of Calciumphosphate Biomaterials ..	37
MARZENA DOMINIĄK, DOROTA MIERZWA-DUDEK, TOMASZ KONOPKA, KAROL CAŁKA: Platelet-Rich Plasma (PRP) in Treatment of Gingival Recession – Preliminary Report	45
URSZULA KACZMAREK: Dental Caries Trend in 12-year-old Children from Lower Silesia Region	57
URSZULA KACZMAREK: Salivary Peroxidase Activity in Subjects living in Water Fluoridated Area ...	63
GRAZIA LUPOLI, EWA KALECIŃSKA, STEFANO ERAMO, PAULO MILLER, MARTINA SILVI: Evaluation of Two Irrigating Systems on Mechanical Preparation Using Nickel-Titanium Instruments	69
HALINA PANEK, TERESA MAŚLANKA, BEATA PANEK, WŁODZIMIERZ WIĘCKIEWICZ: Central Incisor Vertical Overlap in Functional Models of Occlusion	75
WŁODZIMIERZ WIĘCKIEWICZ: Changes of Thickness of the Erkodur Thermoplastic Foil Obturator Plate after Deep Pressing	81
MAGDALENA TOMASZ, TERESA MAŚLANKA, BEATA KAWALA, TERESA MATTHEWS-BRZozowska: Functional Analysis of Occlusion in Patients after Orthodontic Treatment by Means of Fixed Appliances	85
JOANNA ANTOSZEWSKA, KATARZYNA WICHER: Orthodontic Treatment and Oral Hygiene in Clefted and No-clefted Patients	89

Reviews

LUC-MARIE GERLAND, MARTINE FRENCH: Replicative Senescence of Lymphocytes	93
MICHAŁ JELEŃ, JOANNA KRZESZEWSKA-JELEŃ: Pleomorphic Adenoma of Salivary Glands (<i>adenoma pleomorphicum glandularum salivarium</i>)	99
CAROLINE DELFOSSE, BLANDINE RUHIN, MONIQUE-MARIE ROUSSET-CARON, MAGALIE NOULÉ, PIERRE LAFFORGUE: Odontology and Ectodermal Dysplasia	103
MONIQUE-MARIE ROUSSET-CARON, CAROLINE DELFOSSE, MAGALIE NOULÉ, LAURENCE BEAUVENTRE, PIERRE LAFFORGUE: Hypodontia, Oligodontia, Anodontia and Syndromes of Developmental Anomalies	109
BARBARA BRUZIEWICZ-MIKŁASZEWSKA, IWONA URBANOWICZ, HENRYK OWCZAREK: Microbiological Aspects of Halitosis	117
KATARZYNA KRÓL, TOMASZ KONOPKA: Reactive Oxidant Species and Antioxidant Mechanisms in the Pathogenesis Periodontitis	121
CARLOS SILVA, A. PINHÃO FERREIRA: Frankfort Plane vs. Natural Head Posture in Cephalometric Diagnosis	129

Spis treści

Wstęp – DARIUSZ WOŁOWIEC	7
Nowi członkowie Rady Naukowej	9

Artykuł redakcyjny

MONIQUE-MARIE ROUSSET-CARON, DARIUSZ WOŁOWIEC, CAROLINE DELFOSSE: Postępowanie stomatologiczne u pacjentów z chorobą Willebranda	13
--	----

Prace oryginalne

BIAGIO VALENTINO, DIEGO LIPARI, FRANCESCO DIELI, ANGELO LEONE, ELVIRA FARINA LIPARI: Rozmieszczenie przedsionkowego czynnika natriuretycznego (ANF) w układzie oddechowym i płucach w badaniu immunohistochemicznym i w reakcji łańcuchowej polimerazy (PCR)	17
TOMASZ KONOPKA, WACŁAW KOPEĆ: Surowicze stężenia rozpuszczalnych molekuł adhezyjnych w zapaleniach przyzębia	23
STEFFEN RICHTER, GERLINDE BRUHN, LUTZ NETUSCHIL, MICHEL BRECX, M. FEDERLIN-DUCANI, THOMAS HOFFMANN: Badanie <i>in vivo</i> skuteczności płukanki zawierającej 0,1% dwuglukonianu chlorheksydyny	29
GUILLAUME PENEL, ELODIE CAU, CAROLINE DELFOSSE, CHRISTIAN REY, PIERRE HARDOUIN, JOSEPH JEANFILS, CHRISTOPHE DELECOURT, JACQUES LEMAITRE, GÉRARD LEROY: Badania mikrospektrometryczne tkanek zmineralizowanych i związanych z nimi biomateriałów	37
MARZENA DOMINIAK, DOROTA MIERZWA-DUDEK, TOMASZ KONOPKA, KAROL CAŁKA: Zagęszczona masa płytek krwi (PRP) w leczeniu recesji dziąsła – doniesienie wstępne	45
URSZULA KACZMAREK: Trend próchnicy zębów u 12-letnich dzieci z rejonu Dolnego Śląska	57
URSZULA KACZMAREK: Aktywność ślinowej peroksydazy u osób mieszkających w rejonie wody fluorowanej	63
GRAZIA LUPOLI, EWA KALECIŃSKA, STEFANO ERAMO, PAULO MILLER, MARTINA SILVI: Ocena dwóch systemów płuczających podczas mechanicznego opracowania kanałów korzeniowych za pomocą narzędzi niklowo-tytanowych	69
HALINA PANEK, TERESA MAŚLANKA, BEATA PANEK, WŁODZIMIERZ WIĘCKIEWICZ: Nagryz pionowy siekaczy centralnych w modelach funkcjonalnych zgryzu	75
WŁODZIMIERZ WIĘCKIEWICZ: Zmiana grubości płytki obturującej z tworzywa termoplastycznego Erkodur® po formowaniu wgłębnym	81
MAGDALENA TOMASZ, TERESA MAŚLANKA, BEATA KAWALA, TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA: Analiza czynnościowa okluzji u pacjentów po leczeniu aparatami stałymi	85
JOANNA ANTOSZEWSKA, KATARZYNA WICHER: Leczenie ortodontyczne a stan higieny jamy ustnej u dzieci z rozszczepami i bez tych wad rozwojowych	89

Prace pogładowe

LUC-MARIE GERLAND, MARTINE FRENCH: Starzenie się limfocytów	93
MICHAŁ JELEŃ, JOANNA KRZESZEWSKA-JELEŃ: Gruczolak wielopostaciowy gruczołów ślinowych (<i>adenoma pleomorphicum glandularum salivarium</i>)	99
CAROLINE DELFOSSE, BLANDINE RUHIN, MONIQUE-MARIE ROUSSET-CARON, MAGALIE NOULÉ, PIERRE LAFFORGUE: Zmiany w jamie ustnej w dysplazjach ektodermalnych	103
MONIQUE-MARIE ROUSSET-CARON, CAROLINE DELFOSSE, MAGALIE NOULÉ, LAURENCE BEAUVENTRE, PIERRE LAFFORGUE: Hipodoncja, oligodoncja, anodoncja i zespoły zaburzeń rozwojowych	109
BARBARA BRUZIEWICZ-MIKŁASZEWSKA, IWONA URBANOWICZ, HENRYK OWCZAREK: Halitoza w aspekcie mikrobiologicznym	117
KATARZYNA KRÓL, TOMASZ KONOPKA: Reaktywne pochodne tlenu i mechanizmy antyoksydacyjne w patogenezie zapaleń przyzębia	121
CARLOS SILVA, A. PINHÃO FERREIRA: Płaszczyna frankfurcka w odniesieniu do naturalnego położenia głowy w diagnostyce cefalometrycznej	129

TERESA MATTHEWS-BRZOZOWSKA, MARTA ANDRYCH: Leczenie ortodontyczne dorosłych a stan przyzębia – przegląd piśmiennictwa	135
MAGDALENA MAZURAK, ELŻBIETA GAJEWSKA, ANNA WICHROWSKA-MIKOŚ: Z „ziemi niczyjej” do oddziały intensywniej terapii noworodka – o noworodku z niską masą urodzeniową ciała	141

Prace kazuistyczne

MONIQUE-MARIE ROUSSET-CARON: Oponiak u dziecka: wczesne rozpoznanie przez lekarza stomatologa – opis przypadku	147
EWA BAŁCZEWSKA: Przypadek ostrej białaczki szpikowej po przebytych zespołach mielodysplastycznym rozpoznany podczas badania stomatologicznego	151
HANNA GERBER-LESZCZYŹYŃ, WOJCIECH PAWLAK, KLAUDIUSZ ŁUCZAK: Wykorzystanie wewnątrzustnych dystraktorów kostnych w leczeniu ubytków pourazowych wyrostka zębodołowego – opis przypadku	155
KARINA KUSTRZYCKA, ELŻBIETA RUTAŃSKA: Wprowadzenie do łuku przedścionkowo położonego kłosa u dorosłego pacjenta za pomocą płytki Schwarza – opis przypadku	159
JAKUB TRNKA, TOMASZ JUREK: Krwototki jatrogenne w trakcie zabiegów operacyjnych	163
JAKUB TRNKA, RADOSŁAW DROZD: Groźne następstwa operacji przepukliny pachwinowej – opis przypadku	167
JAKUB TRNKA, ROBERT SUSŁO: Zawał serca jako problem sądowno-lekarski	169
JAKUB TRNKA, ŁUKASZ SZLESZKOWSKI: Podejrzanie zakażenia noworodków gronkowcem złocistym na oddziale szpitalnym	173
JAKUB TRNKA, HUBERT SZATNY: Rola lekarza przy odtwarzaniu okoliczności wypadku drogowego	177

Prace historyczne

BARBARA BRUZIEWICZ-MIKŁASZEWSKA, JAN DĄBROWSKI, MAGDALENA ORŁOWSKA: Prace doktorskie i habilitacyjne z zakresu stomatologii złożone na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu i Politechniki oraz w Akademii Medycznej we Wrocławiu w latach 1948–2001	181
HENRYK KACZKOWSKI, MACIEJ ŁAWIŃSKI: Przyczynek do życiorysu prof. dr. hab. Tadeusza Owińskiego	191

Sprawozdania

Sprawozdanie z 6 Polsko-Francuskich Dni Zdrowia	193
Sprawozdanie z pobytu naukowo-szkoleniowego na Oddziale Ortodontji Uniwersytetu Mahidol w Bangkoku	197
Sprawozdanie z działalności Zarządu Oddziału Dolnośląskiego Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego we Wrocławiu w 2002 roku	199

Introduction

Wstęp

Oddając do rąk Czytelników niniejszy numer „Dental and Medical Problems”, chciałbym zwrócić uwagę na różnorodność problematyki zamieszczonych artykułów. Nie jest bowiem dziełem przypadku, że znalazły się w nim nie tylko prace stomatologiczne, ale także artykuły i krótkie doniesienia z innych dziedzin medycyny, takich jak: onkologia, hematologia, medycyna sądowa, nauki podstawowe. Już sam tytuł periodyku wskazuje, że jego tematyka nie zawęży się do patologii jamy ustnej, ale obejmuje całą medycynę. Nie może być przecież inaczej, gdyż stomatologii nie da się ściśle oddzielić od medycyny ogólnej i specjalistyki dotyczącej innych narządów oraz okolic ciała. Nasz system kształcenia studentów akademii medycznych przewiduje, co prawda, odrębny tok studiów dla przyszłych lekarzy medycyny i lekarzy stomatologii, ale jedni i drudzy pracują z tym samym pacjentem, rozwiązując tylko inne jego problemy zdrowotne. Wiadomo ponadto, że wiele schorzeń ogólnoustrojowych charakteryzuje się dolegliwościami pochodzącymi z jamy ustnej, kierując niekiedy procedury diagnostyczne na właściwe tory, jak to obrazuje przedstawiony przez Ewę Bałczewską opis pacjenta chorego na ostrą białaczkę rozpoznaną w gabinecie stomatologicznym. Trzeba także podkreślić, że lekarze stomatolodzy pracują z pacjentami dotkniętymi niejednokrotnie innymi chorobami, które muszą być brane pod uwagę podczas leczenia chorób jamy ustnej. Przykładem mogą być zaburzenia krzepnięcia osocznego, z których najczęściej jest stwierdzana choroba Willebrandta, omówiona w aspekcie stomatologicznym przez zespół autorów polskich i francuskich.

Łącząc w tym numerze „Dental and Medical Problems” prace poświęcone różnym zagadnieniom medycyny ludzkiej, chcielibyśmy podkreślić tę właśnie wspólnotę zainteresowań lekarzy medycyny i stomatologii z różnymi aspektami patofizjologii, patologii i terapii zaburzeń, którym mamy zapobiegać rozpoznawać i leczyć.

Czytelnikom „Dental and Medical Problems” pragniemy przedstawić międzynarodowy wymiar prac prowadzonych wspólnie przez wrocławskich lekarzy medycyny i stomatologii. Część opublikowanych prac została wykonana we współpracy z ośrodkami francuskimi i włoskimi. Współpraca ta, datująca się niejednokrotnie od kilku lat, świadczy nie tylko o naszej aktywności naukowej docenianej także i poza granicami kraju, ale też jest wkładem wrocławskiej medycyny w integrację środowisk naukowych jednoczącej się Europy.

Pragnęlibyśmy wreszcie, aby zamieszczone w tym numerze „Dental and Medical Problems” artykuły były godną wizytówką naszego środowiska naukowego oraz stanowiły dla Kolegów inspirację do podejmowania współpracy między wydziałami lekarskimi i stomatologicznymi zarówno w obrębie naszej uczelni, jak i z innymi ośrodkami polskimi i zagranicznymi. Poszerzamy bowiem w ten sposób horyzonty badawcze z korzyścią dla własnego rozwoju naukowego i dla międzynarodowej pozycji naszego wspólnego lekarsko-stomatologicznego środowiska zawodowego.

DARIUSZ WOŁOWIEC

Komisja w składzie: prof. dr hab. Adam Masztalerz, prof. dr hab. Bogumił Płonka, prof. dr hab. Stanisław Potoczek, dr n. med. Hanna Gerber-Leszczyszyn, dr hab. Tomasz Konopka, na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2003 r. przyznała wyróżnienia za najlepsze prace opublikowane w „Dental and Medical Problems” w 2002 roku.

W kategorii **najlepsza praca oryginalna** wyróżnienie przyznano zespołowi:

Natalia Lewkowicz, Anna Kurnatowska, Przemysław Lewkowicz, Małgorzata Banasik, Henryk Tchórzewski za pracę
Rola neutrofilii krwi obwodowej w patogenezie aft nawrotowych.

W kategorii **debiut publikacyjny** wyróżniono:

Annę Zarembę za pracę
Mineral Trioxide Aggregate w leczeniu perforacji twardych tkanek zęba – opis przypadku.

Wszystkim wyróżnionym składamy serdeczne gratulacje oraz życzenia dalszych sukcesów w pracy naukowej.

Redakcja „Dental and Medical Problems”